

Sygn. akt I C 338/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 maja 2015 roku

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Hajduczenia

Protokolant: Magdalena Kalata

po rozpoznaniu w dniu 11 maja 2015 roku w Bielsku Podlaskim

na rozprawie

sprawy z powództwa Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko M. P.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego M. P. na rzecz powoda Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 457 zł (czteryście pięćdziesiąt siedem złotych) wraz z odsetkami ustawowymi w wysokości 8% w stosunku rocznym od dnia 13 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty.

II. Oddala powództwo co do odsetek w pozostałym zakresie.

III. Zasądza od pozwanego M. P. na rzecz powoda Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 107 zł (sto siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 338/15

UZASADNIENIE

Powód Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanego M. P. kwoty 457 złotych z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 28 marca 2014 roku do dnia zapłaty i wnosił o zasądzenia na jego rzecz od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Uzasadniając żądanie pozwu wskazywał, że strony łączyła umowa ubezpieczenia oc pojazdu marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...), na mocy której powód zobowiązał się do objęcia pojazdu pozwanego ochroną ubezpieczeniową, a pozwany do zapłaty składek. Podnosił, że pomimo upływu terminu płatności, w dniu 27 marca 2014 roku, pozwany M. P. nie uiścił należnej składki. Z uzasadnienia pozwu wynika także, że strona powodowa wezwała pozwanego do zapłaty składki, jednakże pozwany do dnia wniesienia pozwu nie uregulował ciążyących na nim zobowiązań. Powód podał nadto, że jest następcą prawnym (...) S.A. z siedzibą w W..

Nakazem zapłaty wydanym w dniu 31 grudnia 2014 roku w postępowaniu upominawczym w sprawie (...) Sąd Rejonowy L. VI Wydział Cywilny rozstrzygnął zgodnie z żądaniem pozwu i orzekł o kosztach procesu. (k. 4).

Pozwany M. P. złożył sprzeciw od w/w nakazu zapłaty wnosząc o przekazanie sprawy do Sądu Rejonowego w B. (...) i o oddalenie powództwa w całości. Kwestionował, aby zawierał z powodem umowę ubezpieczenia dotyczącą samochodu osobowego marki R. (...). Podnosił także, że nie otrzymał przedmiotowej umowy, nie składał pod nią żadnego podpisu

i nie korzystał z ochrony ubezpieczenia trwającej przez ustalony w umowie okres ubezpieczenia. Negował również, aby otrzymał wezwanie do zapłaty. Z ostrożności procesowej podniósł ponadto zarzut przedawnienia. (k. 4v).

Sąd Rejonowy L. postanowieniem z dnia 23 stycznia 2015 roku przekazał sprawę do Sądu Rejonowego w (...)

W toku sprawy powód podtrzymał żądanie pozwu i prezentował analogiczne stanowisko jak na wstępnym etapie postępowania. Podnosił dodatkowo, że w obrocie prawnym funkcjonowała ponadto polisa nr (...) obejmująca ochroną pojazd pozwanego w okresie 12 stycznia 2014 roku do 11 stycznia 2015 roku, która została zawarta pomiędzy stronami w trybie automatycznego wznowienia ubezpieczenia. Podał, że z mocy samego prawa została zawarta pomiędzy stronami kolejna umowa ubezpieczenia, wobec braku wypowiedzenia polisy nr (...) w terminie przewidzianym przez prawa, tj. na co najmniej 1 dzień przed upływem okresu 12 miesięcy, na który umowa ubezpieczenia została zawarta. Podkreślał, że aby skutecznie zapobiec automatycznemu zawarciu nowej umowy z mocy ustawy i uniknąć ewentualnej sytuacji podwójnego ubezpieczenia, konieczne jest skuteczne wypowiedzenie umowy ubezpieczenia ubezpieczycielowi, a wykazanie powyższego obciąża pozwanego.

Pozwany M. P. W toku sprawy podtrzymał stanowisko wnosząc o oddalenie powództwa w całości. Argumentował, że polisę nr (...) wypowiedział w dniu 8 stycznia 2014 roku, zaś kolejna polisa wystawiona przez stronę powodową dotyczyła samochodu osobowego, którego nie był nigdy właścicielem. Podał, że w grudniu 2013 roku zbył pojazd objęty pierwotną umową ubezpieczenia, o czym nie poinformował powoda.

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

Bezsporne w sprawie jest, że pozwany M. P. w dniu 11 stycznia 2013 roku zawarł z poprzednikiem prawnym powoda (...) S.A z siedzibą w W. powodem umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych Nr (...) dotyczącą samochodu marki R. (...) nr rej. (...), o nr nadwozia (...), rok produkcji 1992, o pojemności silnika 2165, mocy silnika 101. Umowa była zawarta na okres od 12 stycznia 2013 roku do dnia 11 stycznia 2014 roku łącznie (k.21).

Poza sporem pozostaje, że w dniu 10 lutego 2014 roku (...) S.A z siedzibą w W. w trybie automatycznego wznowienia umowy ubezpieczenia oc wystawiła polisę Nr (...) dotyczącą samochodu marki R. (...) nr rej. (...), o nr nadwozia (...), rok produkcji 1992, o pojemności silnika 2165. Okres ubezpieczenia obejmował 12.01.2014 r.-11.01.2015 r., zaś należna składka została ustalona na kwotę 457 złotych z płatnością do 27 marca 2014 roku. (k.17).

Zgodnie z dyspozycją art.805§1k.c przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się opłacić składkę.

Stosownie do art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 roku, poz. 392 ze zm.) jeżeli posiadacz pojazdu mechanicznego nie później niż na jeden dzień przed upływem okresu 12 miesięcy, na który umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych została zawarta, nie powiadomi na piśmie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, uważa się, że została zawarta następna umowa na kolejne 12 miesięcy, z zastrzeżeniem ust. 2.

W razie zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1, zakład ubezpieczeń jest obowiązany potwierdzić zawarcie umowy dokumentem ubezpieczenia w terminie 14 dni od dnia jej zawarcia. (1a)

Nie później niż 14 dni przed upływem okresu 12 miesięcy, na który umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych została zawarta, zakład ubezpieczeń jest obowiązany do wysłania ubezpieczającemu informacji o ubezpieczeniu na kolejny okres ubezpieczenia. (1b)

Informacja, o której mowa w ust. 1b, zawiera w szczególności:

1)określenie wysokości składki ubezpieczeniowej w przypadku, gdy dojdzie do zawarcia następnej umowy ubezpieczenia w trybie ust. 1;

2)pouczenie, że wysokość składki, o której mowa w pkt 1, może ulec zmianie, jeżeli po wysłaniu informacji przez zakład ubezpieczeń wyjdą na jaw okoliczności mające wpływ na wysokość składki, oraz wskazanie tych okoliczności;

3)pouczenie o prawie wypowiedzenia dotychczasowej umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych zgodnie z ust. 1 oraz o formie, możliwym sposobie oraz terminie złożenia tego wypowiedzenia;

4) pouczenie o skutkach tego wypowiedzenia oraz o skutkach braku tego wypowiedzenia. (1c)

1d. Informacja, o której mowa w ust. 1b, powinna być wysłana:

1)w postaci elektronicznej przy wykorzystaniu środka komunikacji elektronicznej, jeżeli przy zawarciu umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych ubezpieczający wyraził zgodę na składanie mu oświadczeń w takiej postaci, lub

2)w formie pisemnej, w sposób umożliwiający niezwłoczne poinformowanie ubezpieczającego.

Analiza w/w regulacji wskazuje, że jeżeli posiadacz pojazdu mechanicznego nie później niż na jeden dzień przed upływem (...) posiadaczy pojazdów mechanicznych została zawarta, nie powiadomi na piśmie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, uważa się, co do zasady, że została zawarta następna umowa na kolejne 12 miesięcy. Z mocy ustawy dochodzi więc do zawarcia kolejnej umowy ubezpieczenia na następny okres 12 miesięcy. Jeżeli posiadacz pojazdu chce zawrzeć umowę z innym zakładem ubezpieczeń, musi powiadomić o tym dotychczasowy zakład ubezpieczeń w dniu poprzedzającym upływ okresu ubezpieczenia poprzez złożenie wypowiedzenia. Niedopełnienie tego i jednoczesne zawarcie umowy z innym zakładem ubezpieczeń doprowadza do sytuacji tzw. podwójnego ubezpieczenia i rodzi konieczność opłacania podwójnej składki.

Na wstępie odnieść się należy do zarzutu pozwanego jakoby polisa nr (...) dotyczyła pojazdu nie będącego własnością pozwanego.

Zdaniem Sądu orzekającego, analiza akt sprawy daje podstawę do przyjęcia, że przedmiotowa umowa ubezpieczenia ulegała automatycznemu przedłużeniu i dotyczyła pojazdu objętego pierwotną polisą nr (...). Jakkolwiek zgodzić się należy z pozwanym, że w polisie nr (...) są pewne rozbieżności dotyczące opisu przedmiotu objętego umową, tj. w zakresie nr VIN pojazdu i jego modelu, tym niemniej Sąd uznał, że w/w błędy winny być poczytywane w kategorii omyłki pisarskiej, tym bardziej, że pozostałe dane dotyczące pojazdu, w tym jego nr rejestracyjny są tożsame z danymi wskazanymi w umowie ubezpieczenia nr (...).

W ocenie Sądu pozwany nie wykazał też, że skutecznie wypowiedział umowę ubezpieczenia OC nr (...).

Pozwany w trakcie procesu mógł korzystać bez ograniczeń z dostępnych źródeł dowodowych celem wykazania, iż faktycznie złożył oświadczenie woli o wypowiedzeniu umowy nie później niż na jeden dzień przed upływem okresu 12 miesięcy, na który pierwotna umowa ubezpieczenia OC została zawarta. Pozwany powyższemu obowiązkowi dowodowemu nie sprostał, zaś same lakoniczne twierdzenia w tym zakresie, w kontekście kategorycznych wywodów strony powodowej nie mogły być wystarczającą podstawą do przyjęcia wersji zaprezentowanej przez M. P..

Pozwany nie przedstawił także żadnych dowodów na potwierdzenie faktu, że w czasie trwania pierwotnej umowy ubezpieczenia oc nr (...) zbył pojazd innej osobie. Zresztą jego twierdzenia są sprzeczne. Z jednej strony pozwany bowiem wywodził, że wypowiedział umowę pismem z dnia 8 stycznia 2014 roku, innym razem podnosił, że zbył pojazd jeszcze w grudniu 2013 roku, o czym nie poinformował powoda. Gdyby bowiem pojazd został przez niego zbyty bezprzedmiotowe byłoby składanie przez niego oświadczenia o wypowiedzeniu umowy skoro nie byłby on właścicielem pojazdu objętego umową oc.

W tym miejscu wskazać wprawdzie należy, że strona powodowa nie uczyniła prawidłowo zadość obowiązkowi informacyjnemu wynikającemu z regulacji art. 28 ust. 1a-1c w/w wskazanej ustawy, tym niemniej w ocenie Sądu nie miało to wpływu na skuteczność zawarcia kolejnej umowy ubezpieczenia, która ulega przedłużeniu na warunkach nie gorszych niż poprzednia umowa ubezpieczenia. Przedmiotowy obowiązek informacyjny skierowany do zakładów ubezpieczeń jest jednym z elementów mających na celu likwidację zjawiska tzw. podwójnego ubezpieczenia, poprzez odpowiednie wczesne poinformowanie ubezpieczającego m.in. o skutkach braku złożenia w odpowiednim terminie wypowiedzenia dotychczasowej umowy. Nowa regulacja art. 28 ust. 1 a-1c nie wprowadziła żadnej sankcji w stosunku do ubezpieczyciela, który nie wykonał lub niewłaściwie wykonał obowiązek informacyjny co jednak, jak się wydaje, nie wklucza możliwości dochodzenia roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania tych obowiązków na zasadach ogólnych.

Także nie podpisanie przez pozwanego polisy nr (...) nie wpływa na ważność przedmiotowej umowy ubezpieczenia, albowiem do automatycznego wznowienia umowy dochodzi z mocy samego prawa, a nie poprzez złożenie oświadczeń woli, zaś polisa ma jedynie charakter deklaratoryjny potwierdzający fakt przedłużenia umowy ubezpieczenia na dalszy okres.

Niezasadny okazał się również zarzut przedawnienia roszczenia zgłoszony przez pozwanego.

W myśl art. 819§1 k.c. roszczenia z umowy ubezpieczenia przedawniają się z upływem lat trzech.

Z polisy nr (...) wynika, że składka w wysokości 457 złotych miała być płatna do dnia 27 marca 2014 roku, a zatem roszczenie dochodzone pozew nie jest przedawnione.

Uwzględniając powyższe, Sąd na podstawie art. 805§1 k.c. i cytowanego wcześniej art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 roku, poz. 392 ze zm.) uznał za zasadne roszczenie o zapłatę kwoty 457 złotych tytułem nieopłaconej przez pozwanego składki oc z polisy nr (...).

Sąd nie znalazł natomiast uzasadnienia dla żądania zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 28 marca 2014 roku. Powód nie przedstawił Sądowi doręczenia polisy nr (...) bądź innego wezwania do zapłaty dochodzonej pozew kwoty kierowanego do pozwanego, w którym zakreśliłby mu taki termin zapłaty, a pozwany kwestionował, aby otrzymał polisę lub inną korespondencję od strony powodowej. Uznać, zatem należało, że żądanie w tym zakresie nie zostało należycie wykazane. Dlatego też Sąd na podstawie art. 481 § 1 kc zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie od następnego dnia po doręczeniu pozwanemu pozwu wraz z nakazem zapłaty tj. od dnia 13 stycznia 2015 roku. W pozostałym zakresie żądanie odsetkowe Sąd oddalił, jako bezpodstawne.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 kpc w z. zw. z § 6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu. (DZ. U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.) obciążając obowiązkiem ich poniesienia pozwanego w całości.

SSR Małgorzata Hajduczenia